

Pöytäkirja

15.2.2024

VN/27947/2023
VN/27947/2023-TEM-17

Kestävyysskriteerityöryhmä, 4. kokous; pöytäkirja

Aika	15.2.2024 klo 9.30–11.30
Paikka	Kokouskeskus, Eteläesplanadi 4 sali 4 ja Teams-etäyhteys
Läsnä	Harri Haavisto, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja, Teams-yhteys) Nicoleta Kaitazis, työ- ja elinkeinoministeriö Olli Mäki, Energiavirasto (Teams-yhteys) Leo Parkkonen, valtiovarainministeriö (Teams-yhteys) Heini Hollman, valtiovarainministeriö Tuomo Kalliokoski, ympäristöministeriö (Teams-yhteys) Hanne Siikavirta, ympäristöministeriö (Teams-yhteys) Hannes Tuohiniitty, Bioenergia ry, (Teams-yhteys) Karoliina Muukkonen, Energiateollisuus ry (Teams-yhteys) Maria Pohjala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Jyrki Peisa, Metsäteollisuus ry Anna Virolainen-Hynnä, Suomen biokierto ja biokaasu ry Veli-Pekka Reskola, maa- ja metsätalousministeriö Anni Kuismin, Energiavirasto (sihteeri, Teams-yhteys) Mika Juvonen, BioKymppi Oy:n toimitusjohtaja (asiantuntijavieras)

1 Kokouksen avaus ja ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Käytiin läpi ajankohtaisia asioita ja kokouksen agenda.

2 RED III -direktiivin maatalousbiomassaa koskevat kestävyyskriteerit

TEM piti alustuksen aiheesta ja keskusteltiin RED III-direktiivin 29.1 artiklan 4 alakohdan mukaisesta uudesta soveltamisrajasta biokaasulle ja sen mahdollisista vaikutuksista toimialaan.

Juvonen (BioKymppi Oy) nosti esille, että pienemmän kokoluokan biokaasulaitoksille kulurakenne on jo tällä hetkellä usein kestävämpi. Kaitazis (TEM) totesi, että sovellettavat kestävyyskriteerit on kuitenkin harmonisoitu direktiivin tasolla, eikä niistä voida poiketa kansallisesti. Kokonaislämpöteholtaan alle 2 MW laitosten biokaasua ei siis myöskään voida automaattisesti katsoa kestäväksi, ellei kestävyyttä ole kestävyyslain mukaisesti osoitettu.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Keskusteltiin siitä, mikä taho on velvollinen osoittamaan kestävyuden jakeluvälvoitteen osalta. Haavisto (TEM) totesi, että jos jakelija hankkisi biometaania sellaisilta toimittajilta, joilla ei itsellään ole Energiaviraston hyväksymää kestävyysjärjestelmää, on kuitenkin kulutukseen luovuttavalla jakelijalla velvollisuus osoittaa kestävyys. Tällaisessa tapauksessa kestävyys voitaisiin osoittaa esimerkiksi jakelijan oman kansallisen kestävyysjärjestelmän kautta. Haavisto (TEM) kuitenkin totesi, että olisi hyvä tiedustella myös jakeluvälvoitteen näkemyksiä siitä, että heidän täytyisi osoittaa oman järjestelmänsä kautta myös muiden toimijoiden biokaasun kestävyys. Kalliokoski (YM) nosti lisäksi esille, että todentamistoimintaan tulee kohdistumaan yhä enemmän paineita, jos pienen kokoluokan laitoksia tulee paljon mukaan järjestelmään.

Virolainen-Hynnä (Suomen biokierto ja biokaasu ry) kertoi, että kaikki jäsenvaltiot ovat jättäneet kokonaislämpöteholtaan alle 2 MW laitokset kestävyysvaatimusten soveltamisalan ulkopuolelle. Tanskassa ja Latviassa soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty myös biometaanin tuotantolaitokset (alle 200 m³ keskiarvoinen biometaanin virtaama alle 200 m³ metaaniekvivalenttia/h).

Keskusteltiin 29.3–5 artiklojen muutoksista ja lisäyksistä niin kutsuttuihin no-go-alueisiin. TEM:n arvion mukaan muutoksilla ei luultavasti olisi suuria vaikutuksia maatalousbiomassan käyttöön Suomessa, sillä TEM:n tietojen mukaan tällaisilta alueilta ei Suomessa lähtökohtaisesti kerätä maatalousbiomassaa.

Kalliokoski (YM) toi esille, että uusien peltojen raivausta kuitenkin tapahtuu koko ajan, ja erityisesti turvepeltojen raivaus on viime vuosina lisääntynyt Suomessa. Viimeisimmän valtakunnan metsien inventoinnin (VMI13) datan (2019–2022) mukaan soilla on havaittu uudisojituksia 7300 hehtaaria 10-vuotiskaudella yhteensä. Jos tästä lasketaan vuotuinen keskiarvo, uudisojitusten pinta-ala on ollut keskimäärin noin 730 hehtaaria vuodessa.¹ Kalliokoski (YM) nosti lisäksi esille, että ojitusten osalta tulkinta siitä, mikä on vähäistä merkittävämpää ojitusta, on vaihtelevaa, joten ojituksista ei saada kattavasti ilmoituksia.

Reskola (MMM) totesi, että maatalousbiomassoja koskevissa kestävyyskriteereissä vuoteen 2008 asetettu raja asettaa kuitenkin jo itsessään rajoituksia raaka-aineiden hankinnalle. Reskolan mukaan Kalliokosken esille tuomat riskit on jo nykyjärjestelmän puitteissa ja valvonnan avulla saatu melko hyvin tunnistettua ja minimoitua. Reskola toi lisäksi esille, että Suomen CAP-suunnitelmassa maatalousmaiden raivaamiselle asetettiin rajoitteita vuoden 2023 alusta lähtien ja vuodesta 2025 alkaen myös maatalouden turvemaiden avo-ointus kielletään. Haavisto (TEM) korosti maatalousbiomassan kestävyyskriteerien täyttymisen valvonnan osalta myös toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän hyväksymisen ja sen valvomisen merkitystä.

Virolainen-Hynnä (Suomen biokierto ja biokaasu ry) totesi, että varsinkin pienemmän kokoluokan biokaasulaitoksilla käytetään kuitenkin suurimmaksi osaksi raaka-aineina lantaa sekä muita jäte- ja tähderaaka-aineita. Tuohiniitty (Bioenergia ry) lisäsi, että maatalousperäisten syötteiden no-go-alueiden välttäminen raaka-aineiden keräilyssä voidaan toteuttaa lohkokirjanpidon avulla.

3 Biokaasua koskevat vaatimukset

BioKymppi Oy:n toimitusjohtaja Mika Juvonen esitteli kokemuksia kestävyysjärjestelmän ylläpitämisestä, todentamisesta ja valvonnasta toiminnanharjoittajan näkökulmasta.

Keskusteltiin kevennetystä todentamismallista alle 2 MW laitoksille ja siitä, millä aikavälillä todentaminen ja laitoskäynti olisi tarkoituksenmukaista suorittaa. Mäki (Energiavirasto) tiedusteli, millaisilla aikaväleillä muut viranomaiset yleensä edellyttävät tarkastuskäyntien suorittamista. Juvonen (BioKymppi Oy) kertoi, että esimerkiksi Ruokavirasto edellyttää raportointia viranomaiselle vuosittain, mutta tarkastuskäyntiä edellytetään sen sijaan joka kolmas vuosi. Juvonen mukaan todentamisen kustannukset ja vaatimukset myös vaihtelevat suuresti. Juvonen kertoi, että toiminnanharjoittajan näkökulmasta energia-alalla todentamisen maksut ovat yleensä korkeammat ja todentaminen on myös hallinnollisesti raskaampaa toteuttaa.

Energiavirasto kertoi kevennetyn todentamismallin käyttöönotosta alle 2 MW kokonaislämpötehon laitoksille sekä sen nykytilasta. Juvonen (BioKymppi Oy) totesi, että toiminnanharjoittajan näkökulmasta todentajan laitoskäynti olisi järkevintä toteuttaa ennen kestävyysjärjestelmän hyväksymispäätöksen antamista.

¹ Kokouksessa esitettiin arvioihin uudisojitusten pinta-alasta on pyydetty tarkennusta kokouksen jälkeen Luonnonvarakeskuksesta (Kari T. Korhonen) ja lukuja on tarkennettu kokouksen jälkeen Luonnonvarakeskuksen toimittaman arvion mukaisesti.

Keskusteltiin RED II -direktiivin mukaisten kestävyyskriteerien soveltamisalasta. Reskola (MMM) tiedusteli, olisiko mahdollista harmonisoida laitosten kokorajauksia direktiivin ja Verohallinnon välillä. Parkkonen (VM) totesi, että rajoitukset tulevat verolainsäädännöstä ja energiaverodirektiivi asettaa omat rajoituksensa pientuotannolle.

4 Työryhmän loppuraportti

TEM esitteli työryhmän loppuraportin alustavaa rakennetta. Keskusteltiin raportin kirjoittamisvastuusta eri työryhmän jäsenten kesken.

5 Seuraavan kokouksen ajankohta ja agenda

Työryhmän seuraava kokous järjestetään keskiviikkona 13.3.2024 klo 10–12. Seuraavan kokouksen agendalla ovat metsäbiomassojen kestävyyskriteerit.

6 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.30.